

ΜΕΤΑΞΕΙΑ
ΚΡΑΛΛΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ
ΠΡΑΞΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 15.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Δεύτερη πράξη**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μεταξία Κράλλη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Χαϊδεμένος ΑΕΒΕ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Μεταξία Κράλλη, 2014
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Stephen Webster/Plainpicture,
Mark Owen/archangel-images.com
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2014, 15.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0596-4

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωσις
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΜΕΤΑΞΙΑ ΚΡΑΛΛΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

Στους αναγνώστες και στις αναγνώστριες των ιστοριών μου

Η βιβλιοθήκη απέναντί της υψώνεται μέχρι το ταβάνι. Απλά ράφια, χρησιμικά, από φθηνό ξύλο. Τα βιβλία ξεχειλίζουν. Όλα σοβαρά, επιστημονικά, αρκετά ξενόγλωσσα. Τόσες φορές που έχει βρεθεί εκεί ξαπλωμένη, κοιτώντας αφηρημένα τις ράχες τους, μπορεί να πει πια απ' έξω τους περισσότερους τίτλους. Τα άπαντα του Φρόιντ, αρκετός Λακάν, σκόρπια τεύχη του *Εκ των υστέρων* και των *Études freudiennes**, το πιο ανάλαφρο είναι λίγος Σαρτρ σε μιαν άκρη του προτελευταίου ραφίου και μια παμπάλαιη δερματόδετη έκδοση της *Ανάστασης* του Τολστόι με φαγωμένο το πρώτο και το τελευταίο γράμμα έτσι που, για μήνες, η Μιλού διάβαζε «ΝΑΣΤΑΣ» κι αναρωτιόταν ποιο στον διάλογο βιβλίο να είναι αυτό.

Όλες αυτές οι παρατηρήσεις καταγράφονται τόσο αθόρυβα στο μυαλό της, ώστε δε διακόπτουν καθόλου τη συνοχή του μονολόγου της.

«Ήμουν πάνω σ' έναν βράχο και κοιτούσα τη θάλασσα. Μια θάλασσα φουρτουνιασμένη. Ένα κύμα ήρθε πολύ κοντά μου και ξαφνικά νύχτωσε. Κι όπως έγινε σκοτάδι, πάνω από το κεφάλι μου πέρασε νιαουρίζοντας δυνατά μια γάτα...»

Από πίσω της ακούει τον ήχο του στιλό πάνω στο χαρτί.

«Έσκυφα για να την αποφύγω. Και τότε είδα τα φώτα ενός αυ-

---

* Ελληνικό και γαλλικό, αντίστοιχα, περιοδικά ψυχανάλυσης.

τοκινήτου που πλησίαζε. Και μέσα του ήταν η μητέρα μου. Και το αυτοκίνητο σηκώθηκε στον αέρα και πέρασε κι αυτό πάνω από το κεφάλι μου. Κοίταξα κι είδα πάλι μέσα του τη μητέρα μου. Μαζί με τη γάτα».

Σταματάει απότομα. Το ίδιο και ο θόρυβος του γραφίματος πίσω της.

«Αυτά», λέει.

«Τι φέρνει στον νου σας η γάτα;»

«Το σκέφτηκα. Δεν ξέρω. Το μόνο που μου έρχεται στο μυαλό είναι τα στερεότυπα».

«Δηλαδή;»

«Ξέρετε, στον Μεσαίωνα θεωρούσαν ότι οι γάτες ήταν ζώα του Σατανά. Συντροφιά των μαγισσών».

«Δεν είναι άστοχο αυτό που λέτε. Η γάτα συμβολίζει τη γυναικεία σεξουαλικότητα».

«Ναι;»

«Ναι».

Δεν της κάνει άλλο σχόλιο. Η Μιλού σωπαίνει για λίγα δευτερόλεπτα και μετά συνεχίζει πιο διστακτικά: «Απόψε είναι η προμέρα του καινούργιου της έργου. Της μητέρας μου εννοώ. Δεν ξέρω αν θέλω να πάω. Δηλαδή... αλλάζω γνώμη κάθε ώρα. Πότε θέλω, πότε όχι. Θα είναι φοβερό όμως να μην πάω».

«Φοβερό για ποιον;»

Παίζει νευρικά με μian άκρη της ζακέτας της. Διπλώνει και ξεδιπλώνει συνέχεια το ύφασμα, κουβαριάζοντάς το. «Γενικά φοβερό». Η φωνή της βγαίνει σε κόμπους, σχεδόν κόβεται κάθε λέξη. «Να έχει η μάνα μου προμέρα και να μην είμαι εκεί; Αφήστε που όλοι θα βρουν να σχολιάσουν».

«Ποιοι όλοι;»

Μπερδεύεται. Ποιοι όλοι, αλήθεια; «Όλοι», λέει αβέβαια. «Η μητέρα μου... Όλοι», καταλήγει.

«Η μητέρα σας είναι όλοι;»

Τώρα δεν ξέρει τι να του απαντήσει. Ξεκινάει πάλι το κουβάρισμα της ζακέτας.

Την αφήνει αρκετά δευτερόλεπτα και μετά μιλάει εκείνος. «Ας συνεχίσουμε την επόμενη φορά. Κρατώντας το ερώτημα αν η μητέρα σας είναι όλοι».

Η Βασιλίσσης Σοφίας είναι γεμάτη από κόσμο. Το πεζοδρόμιο ασφυκτικά γεμάτο. Ο δρόμος δεν έχει ούτε ένα αυτοκίνητο. Μόνο τρεις πιτσιρικάδες τροχονόμοι περιφέρονται, αποκλείοντας με μια πορτοκαλιά κορδέλα την πρόσβαση από τα κάθετα στενά. Η Μιλού βγάζει τα μαύρα γυαλιά από την τσάντα της και ρωτάει μια κυρία που περνάει από μπροστά της, προσπαθώντας να περπατήσει όσο πιο γρήγορα της επιτρέπουν τα ψηλοτάκουνα παπούτσια της: «Τι έγινε;»

Της δίνει την πληροφορία στα πεταχιά, χωρίς να σταθεί: «Πορεία. Και στάση εργασίας το μετρό και τα λεωφορεία μέχρι τις πέντε. Κάτι με τον προϋπολογισμό κι έχουν κλείσει το Σύνταγμα».

Η κοπέλα κοιτάει το ρολόι της κι ακολουθεί κι εκείνη βιαστικά το ρεύμα του πεζοδρομίου, με κατεύθυνση προς το κέντρο. Έξω ακριβώς από την είσοδο του μετρό «Ευαγγελισμός» στρίβει κι αρχίζει ν' ανηφορίζει τη Μαρασλή. Μπροστά από το νοσοκομείο γίνεται πανικός. Τα ταξί κορνάρουν και προσπαθούν να βρουν μια διέξοδο μέσα από τα στενά του Κολωνακίου, αποφεύγοντας την απαγορευμένη λεωφόρο μπροστά τους. Γιατροί και νοσοκόμοι, μερικοί με τις άσπρες ποδιές τους, άλλοι με τις στολές του χειρουργείου και τα σαμπό, καπνίζουν στα τυροπιτάδικα απέναντι, μ' ένα πλαστικό κύπελλο καφέ στο χέρι.

Η Μιλού τούς προσπερνά, προσπαθώντας ν' αυξήσει την ταχύτητά της. Ένας άστεγος, κρατώντας μια αχυρένια σκούπα, σαρώνει το πεζοδρόμιο και μουρμουρίζει κάτι ακατάληπτο μέσα από τα μπερδεμένα γένια του. Η εικόνα του τη σταματά. Τον περιεργάζεται λίγο προσεκτικότερα. Σ' ένα βαθούλωμα της περιφραξής του νοσοκομείου έχει τοποθετήσει τα υπάρχοντά του: ένα βρόμικο στρώμα, κάποια ακόμα ρυπαρότερα στρωσίδια, διάφορα τενεκέδια. Μέσα σ' αυτό το σκουπιδαριό ξεχωρίζει ένα μικρό ξύλινο μπαούλο. Το σκέπασμά του είναι όμορφα ζωγραφισμένο, έστω κι

αν η μογιά έχει ξεφτίσει σε αρκετά μέρη. Πάνω σ' ένα βαθυπρόσκινο σχέδιο ο ένοικος του βαθουλώματος έχει τοποθετήσει ένα γυάλινο ποτήρι και μέσα του ένα τριαντάφυλλο. Πού το βρήκε άραγε;

Η Μιλού κοιτάζει τις ζωγραφιές στο μπαούλο και της έρχεται να κλάψει. Ο άνθρωπος με τα μπερδεμένα γένια συνεχίζει να σκουπίζει με επιμέλεια το κομμάτι του πεζοδρομίου – τρεις πλάκες μήκος, τέσσερις πλάτος· ο ζωτικός του χώρος. Ντρέπεται να διασχίσει το σημείο. Είναι σαν να μπαίνει απρόσκλητη στην αυλή του. Κατεβαίνει στον δρόμο και πατάει ξανά στο πεζοδρόμιο αρκετά μέτρα πιο πάνω.

Έξω από το Υπουργείο, οι αστυνομικοί έχουν σχηματίσει μια ανθρώπινη αλυσίδα για να εμποδίσουν όποιον πιθανώς έχει τη λανθασμένη ιδέα να επισκεφθεί σήμερα τις υπηρεσίες του. Η Μιλού δείχνει την ταυτότητά της για να μπει. Ανεβαίνοντας στο γραφείο της, πετυχαίνει μόνο τη Σαρίκα κάτι να γράφει στον υπολογιστή.

«Μπα! Δε θα έλειπες σήμερα;» τη ρωτάει εκείνη.

«Ήθελα τα χθεσινά πρακτικά να τα μελετήσω στο σπίτι. Γι' αυτό πέρασα». Ανακατεύει με θόρυβο τα χαρτιά στο γραφείο της καθώς ψάχνει.

Η Σαρίκα κάνει πίσω στην καρέκλα της και τεντώνει τα χέρια της. «Χαμός έξω;»

«Ναι. Είδα κι εδώ αστυνομία. Γιατί;»

«Στο Οικονομικών είναι μαζεμένοι. Εμάς μας φυλάνε προληπτικώς».

Το χέρι της Μιλούς σταματάει σ' έναν κομψό μικρό φάκελο από ρυζόχαρτο. «Τι είναι αυτό;»

«Ο Νίκος το άφησε».

«Τι είναι;»

«Άνοιξέ το και θα δεις».

Κάτι στη φωνή της συναδέλφου της την κάνει να σηκώσει τα μάτια. Η Σαρίκα της χαμογελάει πειρακτικά. Η Μιλού ανοίγει και βγάζει μια κάρτα με καλλιγραφικούς χαρακτήρες. Διαβάζει δυνατά: «*Ευχαριστούμε για την παρουσία σας στον γάμο μας και για το όμορφο δώρο σας. Νίκος και Γιούλα Ζάχου*».

Η Σαρίκα βάζει τα γέλια.

Η Μιλού την κοιτάζει αποσβολωμένη κι αφήνει την κάρτα να πέσει με μια απαξιωτική κίνηση. «Πλάκα μας κάνει!»

«Έλα, μωρέ! Απλώς θέλει να γιορτάσει το γεγονός με όλας τας τιμάς».

«Με ευχαριστήρια καρτ ντε βιζίτ; Ο Νίκος; Που μας είχε πάρει τα αυτιά πως το ύστατο σημείο υποχώρησης θα ήταν ένας πολιτικός γάμος για να μην γκρινιάζουν οι γονείς του;»

«Μην είσαι σκληρή. Δες το ως παραχώρηση στη σύντροφό του. Για εκείνη μάλλον είναι σημαντικά όλα αυτά».

«Είδα ως παραχώρηση τον γάμο στην Αγία Σκέπη Παπάγου. Είδα ως παραχώρηση τη δεξίωση στο *Island*. Η καρτ ντε βιζίτ με ξεπερνάει. Κι εσύ παντρεύτηκες. Και σ' εσένα ήρθαμε. Και σ' εσένα κάναμε δώρο. Θα σκεφτόσουν ποτέ να μας στείλεις καλλιγραφικά ευχαριστήρια στο ρυζόχαρτο;»

«Εγώ, κοριτσάκι μου, παντρεύτηκα με την κοιλιά στο στόμα κι ο δήμαρχος ίδρωσε και ξείδρωσε ότι θα με πιάσουν οι πόνοι μπροστά του. Οι καρτ ντε βιζίτ με μάραναν».

Η Μιλού ξαναπιάνει την κάρτα και την κοιτάζει προσεκτικότερα. «Το επώνυμο αυτηνής πού πήγε;»

«Η γυναίκα μπορεί να χρησιμοποιεί το όνομα του συζύγου της στις κοινωνικές της σχέσεις. Το προβλέπει κι ο Αστικός Κώδικας». Το χαμόγελο της Σαρίκας διαψεύδει τον στόμφο της δήλωσης.

Η Μιλού τη μιμείται. «Είμαι στρίγκλα;»

«Είσαι».

Κάθεται στην καρέλα της και σταυρώνει σκεφτική τα χέρια της. «Μπορεί κατά βάθος να τους ζηλεύω. Μπορεί να τονίζω αυτά που θεωρώ τα τρωτά σημεία τους για να κρύψω ότι κι εγώ θα ήθελα αυτό που έχουν».

Η Σαρίκα έχει ξεκινήσει πάλι την πληκτρολόγηση. Της απαντάει κρυμμένη πίσω από την οθόνη του υπολογιστή της. «Γάμο στην Αγία Σκέπη Παπάγου και δεξίωση στο *Island*;»

«Όχι, βρε χαζή. Μια σχέση της προκοπής».

«Με τον Νίκο;»

Η Μιλού σκάει στα γέλια. «Ε, δεν μπορεί να συζητήσει άνθρωπος σοβαρά μαζί σου». Παίρνει ένα χαρτί από το γραφείο της, το κάνει μπάλα και της το πετάει.

Η άλλη κοπέλα το πιάνει, τάχα θιγμένη, και το ξετυλίγει. «Αυτό ήταν το σχέδιο του σημειώματός μας προς τον υπουργό. Μπράβο! Μεγάλη εκτίμηση δείχνεις στη δουλειά μας».

«Όση μας δείχνουνε κι αυτοί εκεί πάνω. Κάθε τρεις και λίγο τους έρχεται η φαινή ιδέα». Μιμείται μια ένρινη αντρική φωνή: «*Κυρία Ρουμπέση, ένα memo για το αν προβλέπει κάτι η ευρωπαϊκή νομοθεσία στο θέμα της αξιολόγησης... Κυρία Μπενραχή, ο υπουργός επείγεται τις βέλτιστες πρακτικές των άλλων χωρών σχετικά με τα κριτήρια επιλογής προϊσταμένων...* Τρέχουμε εμείς αλαλιασμένες να τους τα ετοιμάσουμε και μετά όλα καταλήγουν στον κάλαθο των αχρήστων».

Η Σαρίκα υψώνει παραξενεμένη τα φρύδια της. «Πολύ φορτωμένη είσαι εσύ σήμερα».

Η Μιλού βουλιάζει πίσω στην καρέκλα της. «Έρχομαι από την ψυχανάλυση· έκτακτη συνεδρία».

«Έτσι πες μου, ντε! Τι έμαθες πάλι για τα σώψυχά σου;»

«Πως παντού υπάρχει η μάνα μου».

«Αυτό μπορούσα να σ' το πω κι εγώ τσάμπα».

Η Μιλού τεντώνει τα πόδια της κάνοντας μια γκριμάτσα. «Απόψε είναι η πρεμιέρα για το καινούργιο της έργο».

«Το ξέρω. Το διάβασα στο ίντερνετ».

Η φίλη της σηκώνεται και την πλησιάζει ενώ η φωνή της γίνεται χαδιάρικη. «Σαρίκα, Σαρικάκι μου, Σαρικουλικάκι μου!» λέει ικετευτικά. «Θέλεις να έρθεις μαζί μου στο θέατρο και μετά να πάμε να πιούμε κι ένα ποτάκι; Τα πάντα κερασμένα από μένα».

«Μακάρι να μπορούσα. Στα σοβαρά. Έχω πήξει στο σπίτι με το μωρό. Όμως τον Γιάννη τον έχουν στείλει για δουλειά στην Καλαμάτα και γυρνάει μεθαύριο. Η μάνα μου τέζα με γρίπη. Ποιος να μου τον κρατήσει;» Ξαφνικά το βλέμμα της σκοτεινιάζει.

Η Μιλού αφήνει το παιχνιδιάρικο ύφος της και συνοφρυώνεται κι εκείνη. «Τι συμβαίνει;»

«Τι να συμβαίνει, βρε Αιμιλία; Πλάκα πλάκα για τον Νίκο, αλλά χαλάστηκα κι εγώ. Τόσα λεφτά ξοδεύτηκαν. Θα μου πεις... έχει ο πατέρας της».

«Εργολάβος δημοσίων έργων τις χρυσές, αλησμόνητες εποχές», σχολιάζει η άλλη ειρωνικά.

«Νομίζεις πως εμένα δε με πιάνει ζήλια; Ο Γιάννης έχει ένα εξάμηνο που πληρώνεται έναντι. Κάθε μέρα που πάει στην εταιρεία, τρέμουμε μη γυρίσει απολυμένος».

«Τόσα χρόνια έχει που δουλεύει σ' αυτούς. Δε θα τον πετάξουν έτσι».

«Και να τον κρατήσουν με τι δουλειές; Η οικοδομή νέκρωσε. Τα δημόσια έργα έχουν τελειώσει. Όλες οι τεχνικές εταιρείες ψευτοσυντηρούνται».

Η Μιλού τής χαϊδεύει αφηρημένα τον ώμο.

«Σκέφτηκα να φύγουμε», λέει ξαφνικά η Σαρίκα.

«Να φύγετε, να πάτε πού;»

«Σκέφτηκα το Ισραήλ».

«Είναι εύκολο;»

Η μελαχρινή κοπέλα ανασηκώνει τους ώμους της σε μια κίνηση που δηλώνει άγνοια. «Τι να σου πω; Εγώ μετά βίας μιλάω τη γλώσσα. Ό,τι έμαθα στο σχολείο της κοινότητας όπου τελείωσα το δημοτικό. Ο Γιάννης καθόλου. Το πτυχίο του δεν αναγνωρίζεται αυτόματα. Οι γονείς του θα φρικάρουν. Οι δικόι μου το ίδιο. Κι ούτε ξέρω πόσο εύκολο είναι να βρεις δουλειά. Έχω βέβαια τον αδελφό του πατέρα μου στο Τελ Αβίβ και τα ξαδέλφια μου. Θα μπορέσουν να μας βοηθήσουν τον πρώτο καιρό».

«Δεν ξέρω, Σαρίκα. Δεν είναι λίγο επικίνδυνο; Τόσα συμβαίνουν εκεί κάτω».

Η συνάδελφός της στυλώνει πάνω της δυο θλιμμένα κατάμαυρα μάτια. «Κι εδώ δεν πρόκειται να συμβούν; Δεν το βλέπεις πώς πάει το πράγμα; Ποτέ δεν το περίμενα να το πω αυτό αλλά, μερικές φορές, πιάνω τον εαυτό μου να φοβάται. Προχθές ήμουν στην τράπεζα κι έδωσα την ταυτότητά μου. Ο υπάλληλος είδε το όνομα, με κοίταξε λίγο ειρωνικά και ξέρεις τι μου είπε;»

«Τι;»

«Ελληνική ταυτότητα; Έχετε πολλά χρόνια που πήρατε την ιθαγένεια;»

Η Μιλού τινάζεται προς τα πίσω έξαλλη. «Και δεν του είπες του μαλάκα πως η οικογένειά σου βρίσκεται στην Ελλάδα τους τελευταίους πέντε αιώνες, κάτι που πολύ αμφιβάλλουμε ότι ισχύει και για το γιδόσογό του;»

Η Σαρίκα βγάζει ένα μικρό γελάκι με την οργή της. «Μα να με περάσει για μετανάστρια;» εκφράζει την απορία της. «Για Αράβισσα; Το μπεν στο επώνυμο δεν τον προιδέασε; Μπεν Γκουριόν, Μπεν Νταγιάν...»

«Μπενρουμπής, που θα έχει αγοράσει και τη φριτέζα του».

Η ατμόσφαιρα γίνεται λίγο πιο ανάλαφρη. Τα χαρακτηριστικά της Σαρίκας μαλακώνουν, φεύγει η ένταση από πάνω τους.

Η Μιλού την αγκαλιάζει, έτσι όπως είναι καθιστή στην καρέκλα. «Μη φύγετε, βρε Σαρικάκι. Περίμενε να δεις τι θα γίνει και με τη δουλειά του Γιάννη».

«Μα δε θέλω να φύγουμε, Αιμιλία μου. Εδώ είναι η πατρίδα μας, το σπίτι μας, οι φίλοι μας. Όλα εδώ είναι». Ρίχνει μια ματιά στο κινητό της και πετάγεται όρθια. «Πω πω! Τέσσερις πήγε η ώρα. Η πεθερά μου μπορεί να κρατήσει το παιδί μέχρι τις τέσσερις και μισή σήμερα. Μετά έχει ραντεβού σε γιατρό. Θα με σκίσει».

Βιαστικά οι δυο κοπέλες κλείνουν φώτα και υπολογιστή, παίρνουν τις τσάντες τους και περνάνε στον διάδρομο, κλειδώνοντας πίσω τους την πόρτα.

«Σιγά μην μπουνε και κλέψουνε τα μυστικά του Λευκού Οίκου», ειρωνεύεται η Μιλού.

«Ε, αφού μας το ζητάνε», κάνει συμβιβαστικά η άλλη.

Περιμένοντας το ασανσέρ, η Σαρίκα παίρνει το πονηρό της ύφος. «Έχω ακόμα ένα κουτσομπολιό που θα σε κάνει ν' ανάψεις».

«Για τον τέως Εξάρχεια, νυν Αγία Σκέπη Παπάγου;»

«Γι' αυτόν».

«Πες το», ζητά επιτακτικά.

«Δε σ' το λέω! Δε σ' το λέω!» Το ασανσέρ έχει φτάσει και μπαί-

νον μέσα. Αρχίζουν και κατεβαίνουν μέσα σε μια κλαγγή από μεταλλικά μέρη που χτυπιούνται μεταξύ τους.

«Πες το, γιατί πατάω στοπ και μένουμε εδώ μέσα για ώρες».

«Εντάξει λοιπόν, περιέργη. Μετακομίζουν».

«Πού πάνε;»

«Στον Γέρακα. Ο πατέρας της Γιούλας τής είχε κρατήσει μια μεζονέτα σ' ένα συγκρότημα που είχε χτίσει εκεί».

«Ο Νίκος δεν έλεγε πως το κέντρο δεν τ' αφήνει ούτε νεκρός κι ότι τα προάστια μυρίζουν μούχλα και βαρεμάρα;»

Η Σαρίκα κουνάει καταφατικά το κεφάλι της.

«Λοιπόν, κάτι τέτοιες ανακολουθίες μάς φτάσανε εδώ που μας φτάσανε», συμπεραίνει η Μιλού. «Γουστάρεις, βρε φίλε μου, προάστιο και μεζονέτα; Καλά κάνεις και το γουστάρεις. Τι μας παίρνεις τα αυτιά τόσον καιρό με τις γιαλαντζί επαναστατικότητες;»

«Πού να τον έβλεπες στη σχολή όταν τον είχα συμφοιτητή», επανυξάνει η Σαρίκα. «Με ποιους γυρνούσε, τι έλεγε. Ήταν οργανωμένος, ξέρεις».

«Εμ, αν δεν ήταν αυτός οργανωμένος, ποιος θα ήταν;»

Το ασανσέρ έχει φτάσει πια στο ισόγειο. Περνώντας μέσα από τον κλοιό των αστυνομικών, οι δυο κοπέλες χωρίζουν προς αντίθετες κατευθύνσεις. Ένας δυνατός χειμωνιάτικος ήλιος φωτίζει την πορεία που σέρνεται σαν το φίδι προς το κτίριο της Βουλής.

«Πάντα βασιζόμουν στην καλοσύνη των ξένων».* Η Μπλανς Ντιμπουά αφήνεται, εύθραυστη και ανυπεράσπιστη, στα χέρια του γιατρού που την οδηγεί έξω από τη σκηνή. Η Μιλού πιάνει τον εαυτό της να έχει συγκινηθεί. Η μητέρα της έπαιξε καλά, πολύ καλά. Όσο αμφίβολη είναι η επιτυχία της στους διαδοχικούς ρόλους της πραγματικής της ζωής, ως φίλης, συναδέλφου, συντρόφου, μητέρας, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει πως στην ηθοποιία σκίζει. Τριάντα πέντε χρόνια τώρα, από την κωμωδία στο δράμα, από

---

* Τελευταία φράση από το θεατρικό έργο του Τενεσί Ουίλιαμς *Λεωφορείο ο πόθος*.

το βουλευβάργο στο μιούζικαλ, η Σύλβια Μανέλλη κατάφερε να δαμάσει τους περισσότερους ρόλους του διεθνούς ρεπερτορίου. Λες και τίνανε το πετόι της κι έμπαινε εύκολα στο καλούπι του προσώπου που υποδυόταν. Ως ενζενί, ως σουμπρέτα, ως μοιραία γυναίκα, ως τραγική ηρωίδα, σπάνια στερήθηκε το χειροκρότημα, που της προσφέρεται κι απόψε άφθονο.

Να την που επιστρέφει στη σκηνή για την αποθέωση. Πόσες παραστάσεις της μάνας της έχει παρακολουθήσει η Μιλού; Το συγκεκριμένο νούμερο της υπόκλισης το ξέρει πια απ' έξω. Ένα βήμα μπροστά με όλο τον θίασο. Χειροκρότημα. Ακόμα ένα βήμα μόνη της. Κάποιοι σηκώνονται όρθιοι και φωνάζουν «μπράβο». Η Σύλβια φέρνει το χέρι στην καρδιά για να ευχαριστήσει και κλείνει τα μάτια. Τα γόνατά της λυγίζουν ελαφρώς. Τέσσερα δευτερόλεπτα μένει σ' αυτή τη στάση. Ένα, δύο, τρία, τέσσερα. Τέντωμα κορμιού. Το δεξί χέρι απλώνεται για να δείξει τα μισά μέλη του θιάσου που περιμένουν λίγο πιο πίσω. Το αριστερό ακολουθεί για τους υπόλοιπους συντελεστές. Αυτό μπορεί να επαναληφθεί όσες φορές αντέχουν το χειροκρότημα οι θεατές. Το ρεκόρ ήταν *Οι τρεις αδελφές*, πριν από δέκα χρόνια, όπου έπαιζε τη Μάσα. Η Σύλβια λύγισε τα γόνατα κι έφερε το χέρι στην καρδιά έξι φορές.

Η Μιλού δε βιάζεται να σηκωθεί από το κάθισμά της καθώς πρέπει να περιμένει ν' αραιώσει ο κόσμος για να πάει στα παρασκήνια. Στριβεί λίγο το σώμα της στο πλάι για να περάσει ένα ζευγάρι που κάθεται στην άκρη της σειράς. Άθελά της ακούει τα σχόλια της γυναίκας.

«Καλή, δε λέω. Αλλά μεγάλη, βρε παιδάκι μου, για Μπλανς. Τώρα να κάνει τη σαραντάρα η πενηνταπεντάρα;»

«Πενήντα πέντε είναι;»

«Θα σου πω ακριβώς. Την είχα δει Ιουλιέτα, όταν ήμουν στην τρίτη λυκείου, το 1977. Πόσο να ήταν τότε;»

Απομακρύνονται προτού η Μιλού ακούσει το συμπέρασμα των υπολογισμών τους. Αφήνει να περάσουν λίγα λεπτά ακόμα και μετά κατευθύνεται προς μια πόρτα στο δεξί μέρος της σκηνης.

Ο πρώτος που τη βλέπει είναι ο Αλέκος, ο νονός της κι ένας από τους παλιότερους φίλους της Σύλβιας. «Κοριτσάκι μου! Πού ήσουν κρυμμένη εσύ;»

Την αγκαλιάζει κι αμέσως την τυλίγει η μυρωδιά της κολόνιας του. Aramis, όλα τα χρόνια η ίδια. Τη γυρνάει τόσο πίσω στις αναμνήσεις της, ώστε ασυναίσθητα είναι το δώρο που κάνει στους περισσότερους άντρες φίλους, συναδέλφους. Στον Γιώργο την είχε χαρίσει τρία Χριστούγεννα στη σειρά και σταμάτησε μόνο όταν είδε μια μέρα τα μπουκαλάκια, άθικτα στη συσκευασία τους, σ' ένα ντουλάπι του μπάνιου.

Το άρωμα πάντως το έχει συνδέσει με τη γοητεία του Αλέκου, η οποία άνετα συναγωνίζεται αυτή της μητέρας της. Η Μιλού θεωρεί πως ακριβώς αυτή η σαγήνη που ασκούσαν στους πάντες και ο εγωισμός που τη συνόδευε τούς εμπόδισε από το να γίνουν εραστές. Δύο νάρκισσοι δεν κάνουν χωριό. Η ζωτική τους δύναμη προέρχεται από την αφοσίωση και την υποταγή των άλλων. Έμειναν φίλοι, τακτικότερα συμπρωταγωνιστές, και δέθηκαν με διπλή κουμπαριά. Ο Αλέκος βάφτισε τη Μιλού και η Σύλβια τον πάντρεψε στον δεύτερο γάμο του.

«Τσάμπα λεφτά, παιδί μου», σχολιάζει εκείνος, όποτε έχει κέφια. «Το να ξοδεύεις για κουμπαριά γάμου είναι τσάμπα λεφτά. Έρχεται το διαζύγιο, καληώρα, και τσουπ, όλη σου η επένδυση πάει στράφι. Ενώ η βάφτιση δε χαλάει. Τον σταυρό το πιτσιρίκι θα τον κρατήσει ούτως ή άλλως. Αλήθεια, κοριτσάκι μου, γιατί δε σ' έχω δει ποτέ να φοράς τον δικό σου; Υπέροχος, διακριτικός και Λαλαούνης! Τα μαλλιά της κεφαλής μου είχα δώσει τότε. Και να μην τον φοράς; Σε πιάσανε πάλι τα κομμουνιστικά σου;»

Ο Αλέκος χαλαρώνει την αγκαλιά του και την περιεργάζεται. «Ωραία είσαι απόψε. Λίγο κραγιονάκι παραπάνω όμως δε θα έβλαπτε. Τη Σύλβια την είδες; Έσκισε πάλι».

Καθώς μιλάει, τη σπρώχνει προς το μέρος όπου κάθεται η μητέρα της, περιτριγυρισμένη από κόσμο και φορώντας ακόμη το κοστούμι της παράστασης. Τους βλέπει και βγάζει μια θεατρική κραυγή χαράς. «Αγάπη μου!»

Η Μιλού σκύβει και τη φιλάει κάπως αμήχανα. «Μπράβο, μαμά! Ήσουν υπέροχη».

Η Σύλβια τη σφίγγει πάνω της και μετά την αφήνει και της σκάει δυο φιλά στον αέρα, κοντά στα μάγουλά της. «Ευχαριστώ, αγάπη μου». Στρέφει χαριτωμένα το κεφάλι της προς την ομήγυρη και δηλώνει: «Για όσους δεν την ξέρετε, αυτό είναι το κοριτσάκι μου, η Μιλού μου. Δε μου μοιάζει;»

Η κοπέλα μορφάζει μπροστά στο, επίσης κλασικό, κόλπο της Σύλβιας. Μοιάζουν ελάχιστα και το ξέρει. Εκείνη έχει πάρει από τον πατέρα της και τα πιο σκούρα χρώματά του. Το να τη συγκρίνει κάποιος με τη γαλανομάτα, καστανόξανθη και ντελικάτη μητέρα της μόνο σε όφελος της δεύτερης μπορεί να αποβεί.

Πλήρως μέσα στο στοιχείο της, σαν το ψάρι στο νερό, η Σύλβια την πιάνει από το χέρι και της συστήνει μια σειρά από ανθρώπους, των οποίων τα ονόματα δεν καταφέρνει να συγκρατήσει. Λίγο πιο πέρα στέκεται ένας νεαρός άντρας, με έντονα ακόμη τα ίχνη του μακιγιάζ στο πρόσωπό του. Είναι ο Στάνλεϊ Κοβάλσκι ή κατά κόσμον Κίμωνας Αδάμου, αριστούχος απόφοιτος της Σχολής του Εθνικού και τιμηθείς με το βραβείο Χορν της περασμένης χρονιάς.

«Κίμωνα! Η Μιλού μου!»

«Συγχαρητήρια! Ήσασταν πολύ καλός», λέει ευγενικά η κοπέλα και του σφίγγει το χέρι.

«Το πιστεύεις ότι έχω τόσο μεγάλη κόρη; Ήδη στα είκοσι επτά;» Η Σύλβια ακκίζεται μπροστά του και η Μιλού τεντώνεται ολόκληρη από έναν συναγερμό που αρχίζει να χτυπά κρυφά μέσα της. *Όχι, βρε μαμά! Όχι πάλι, βρε μαμά! Πόσων χρονών είναι αυτός τώρα; Βαριά τριάντα. Δεν έβαλες μυαλό από την τελευταία φορά;*

Η μητέρα της συνεχίζει ακάθεκτη, θεωρώντας αρκετή ενθάρρυνση το αφηρημένο χαμόγελο στο πρόσωπο του νεαρού συμπρωταγωνιστή της. «Α πα πα, αγάπη μου! Σε λίγα χρόνια δε θα κυκλοφορούμε μαζί, σ' το λέω για να το ξέρεις. Πάντως, Κίμωνα, η Μιλού μου είναι το καμάρι μου, το μυαλό της οικογένειας. Δικη-

γόρος, σε παρακαλώ. Πώς τ' αποφάσισε ούτε εγώ ξέρω. Έβλεπα τα βιβλία της για το πανεπιστήμιο και μ' έπιανε πονοκέφαλος μόνο από τους τίτλους».

Κάποιος τη φωνάζει από την άλλη άκρη και η Σύλβια απομακρύνεται λικνιστή πάνω στα τακούνια της, φορώντας ξανά το εκτυφλωτικό της χαμόγελο.

Για λίγα δευτερόλεπτα μένουν αμίλητοι και μετά ο Κίμωνας, σαν από υποχρέωση, ξεκινάει κουβέντα. «Ωστε είσαι δικηγόρος, Μιλού».

Τον κόβει σηκώνοντας το χέρι της. «Αν δε σε πειράζει, Αιμιλία».

Τινάζει παραξενεμένος το κεφάλι του προς τα πίσω. «Αιμιλία; Η μητέρα σου Μιλού σ' ανεβάζει, Μιλού σε κατεβάζει».

Του χαμογελάει λίγο απολογητικά. «Προσπάθησα να το κόψω στα δεκαοκτώ. Σ' όσους με ξέρουν από πιο μικρή δεν έχει πετύχει απόλυτα».

Η έκφρασή του μαλακώνει. «Εντάξει, Αιμιλία. Πάντως έχεις άδικο. Μια χαρά όνομα είναι το Μιλού».

«Με δουλεύεις; Τεν Τεν δεν έχεις διαβάσει; Μιλού λέγανε τον σκύλο του».

Βάζουν τα γέλια κι η Σύλβια τούς ρίχνει ένα ενοχλημένο βλέμμα από μακριά. Κάνει μια κίνηση να έρθει προς το μέρος τους αλλά κάποιος δίπλα της κάτι της λέει και την αναγκάζει να παραμείνει.

«Έξυπνο σκυλί πάντως!» παρατηρεί ο Κίμωνας που δείχνει να ευχαρισιέται την κουβέντα. «Μπορείς να φέρεις περήφανα τ' όνομά του. Εγώ τι να πω;»

«Κίμωνας; Έχεις πρόβλημα μ' αυτό; Στην εποχή που τα αρχαία αποτελούν το γκραν σουξέ των βαπτίσεων;»

Εκείνος σκύβει λίγο προς το μέρος της και της ψιθυρίζει συνωμοτικά: «Το δικό μου δυστυχώς δεν ήταν επιλογή γονιών αλλά κληρονομιά παππού. Όλοι στην οικογένεια το βρισκανε βαρύ κι επίσημο. Και για τους πάντες, προτού αρχίσω τα νταραβέρια με το θέατρο, είμαι γνωστός ως Νάκης».

Η κοπέλα βάζει τα γέλια. «Νάκης; Έλα, καλέ!»

Το ύφος του σοβαρεύει κωμικά. «Καταλαβαίνεις βέβαια πως

αν σου ξεφύγει στον οποιονδήποτε αυτό το ένοχο μυστικό μου, θα πρέπει να σε σκοτώσω».

Η Μιλού τού τείνει επίσημα το χέρι της. «Μπέσα για μπέσα. Κουβέντα σε κανέναν».

Ο Κίμωνας την κοιτάζει διερευνητικά. «Το ξέρεις ότι έχουμε την ίδια ηλικία πάνω κάτω; Για την ακρίβεια, σε περνάω έναν χρόνο. Εγώ είμαι είκοσι οκτώ».

Δεν καταφέρνει να συγκρατήσει την ειρωνική γκριμάτσα της. «Κοίτα, αφού αρχίσαμε να ξεθάβουμε οικογενειακούς σκελετούς, ας σε βγάλω από την πλάνη των είκοσι επτά. Τριάντα ενός και περπατάω στα τριάντα δύο».

Ο νεαρός άντρας στρέφεται ενστικτωδώς προς τη Σύλβια, που πιάνει το βλέμμα του στο δευτερόλεπτο. Δεν έχει πάψει στιγμή να τους ρίχνει γρήγορες ματιές.

Η Μιλού νιώθει την ανάγκη ν' απολογηθεί. «Δε θα σ' το έλεγα. Αλλά αυτά μαθαίνονται αργά ή γρήγορα κι η κατάσταση γίνεται λίγο αστεία. Δε βοηθάει κι η εποχή μας. Με το κατάλληλο ψάξιμο στο ίντερνετ, βρίσκεις τα πάντα για τους πάντες. Για σένα, ας πούμε, μπορώ να μπω και να μάθω τη χρονιά που τελείωσες τη σχολή, τη χρονιά που έπαιξες την πρώτη σου παράσταση, μέχρι και φωτογραφίες από σχολικές εκδρομές με συμμαθητές σου».

Τη διακόπτει με τα μάτια του να λαμπυρίζουν πειρακτικά. «Και για σένα τι προδοτικά στοιχεία μπορώ να βρω μ' ένα απλό γκουγκλάρισμα;»

«Άπειρα! Πότε πήρα το πτυχίο μου, πότε το μεταπτυχιακό μου, το διδακτορικό μου, τρία άρθρα μου σε νομικά περιοδικά, την πρώτη μου δουλειά, τη δεύτερη...»

«Ουάου! Γεμάτη ζωή! Δε θα το περίμενα από μια δικηγόρο. Τι το περιπετειώδες κάνεις τώρα; Αγορεύεις σε δίκες εμπόρων ναρκωτικών;»

«Με κίνδυνο να σε ξεενερώσω, δεν άσκησα ποτέ μου τη δικηγορία. Δούλεψα σε μια μη κυβερνητική οργάνωση στην Ελβετία, γύρισα στα Βαλκάνια μ' ένα πρόγραμμα του ΟΗΕ και τώρα δουλεύω για την κακιά ελληνική κυβέρνηση».

«Κάνοντας τι;»

«Συμβουλευόνας έναν υπουργό, ο οποίος έχει την εκνευριστική συνήθεια να πετάει το 99,9% των πολύτιμων εισηγήσεών μου από το παράθυρο.»

Η Σύλβια που παρακολουθεί την κούβέντα τους κανένα πεντάλεπτο με αυξανόμενη δυσαρέσκεια, διακόπτει κάπως άγαρμπα έναν συνομιλητή της και τους προσεγγίζει. «Τι συνωμοτείτε εσείς οι δύο; Κίμωνα!» Η φωνή της γίνεται γλυκιά με μια δόση κτητικότητα. «Δεν είναι σωστό να μονοπωλείς το κοριτσάκι μου. Τόσες μέρες έχω να τη δω.»

Με ένα κυριαρχικό χέρι, πιάνει το μπράτσο της κόρης της. Το κέφι της Μιλούς πέφτει απότομα. Χαμηλώνει τα μάτια της χωρίς να κοιτάξει την αντίδραση του νεαρού άντρα δίπλα της. Πετάει μόνο ένα βιαστικό «Γεια και πάλι, συγχαρητήρια» κι ακολουθεί πειθήνια τη μητέρα της.

Μπαίνουν στο καμαρίνι της και κλείνουν πίσω τους την πόρτα. Η Σύλβια κάθεται μπροστά στον καθρέφτη της τουαλέτας κι αρχίζει να ξεβάφεται βιαστικά.

«Σε μισή ώρα έχουμε κλείσει τραπέζι στις Σαρδέλες. Έρχεσαι;»

«Όχι, μαμά. Έχω να ξυπνήσω νωρίς αύριο.»

Η γυναίκα αφήνει το βαμβάκι που κρατάει και γυρίζει προς το μέρος της. Το ύφος της γίνεται παιδικό, σχεδόν παρακλητικό. «Μιλού! Πες την αλήθεια. Βλεπόμουν καθόλου;»

Το ξέρει ότι η μητέρα της χαϊδεύεται αλλά δεν μπορεί ν' αντισταθεί και να μην της προσφέρει αυτό που της ζητάει. Της πιάνει με θέρμη το χέρι, γονατίζοντας μπροστά της. «Ήσουν υπέροχη! Όπως πάντα!»

«Λόγω τιμής;»

«Λόγω τιμής.»

Την αγκαλιάζει σφιχτά κι η κοπέλα αφήνεται στην αίσθηση. Μετά γυρνάει στον καθρέφτη της με ανανεωμένα τα κέφια. «Πιάσε το φουστάνι μου από την κρεμάστρα, αγάπη μου! Έχω ήδη αργήσει.»

Καθώς εκτελεί την παραγγελία της, η Μιλού παρατηρεί μια

όμορφη σύνθεση από τριαντάφυλλα κι ορχιδέες στην άκρη του καμαρινιού. «Ποιος τα έστειλε αυτά;»

Η απάντηση έρχεται αδιάφορη, χωρίς η Σύλβια να σταματήσει τις γρήγορες, πεπειραμένες κινήσεις πάνω στο πρόσωπό της. «Ο Χριστόφορος. Έχει και κάρτα».

Από τη μέση του καλαθιού η κοπέλα σηκώνει μια απλή άσπρη κάρτα με λίγες λέξεις γραμμένες με μπλε μελάνι που δείχνει ακριβό, μαρτυρώντας γραψίμο πένας. *Καλή επιτυχία, την οποία θεωρώ δεδομένη. Χριστόφορος.*

Την αγαπά ακόμη, συμπεραίνει για άλλη μια φορά κι αφαιρείται συλλογισζόμενη τις δαιδαλώδεις ερωτικές διαδρομές των ανθρώπων.

«Αγάπη μου! Το φουστάνι μου!»

Της το δίνει και τη βοηθάει να το φορέσει. «Πολύ ευγενικό από μέρους του», σχολιάζει.

«Ω ναι!» Η Σύλβια δε φαίνεται να δίνει μεγάλη σημασία. «Πρέπει να ομολογήσω πως ο Χριστόφορος ήταν πάντοτε κύριος. Τι κάνει, αλήθεια; Βλέπεστε; Έτσι δεν είναι;»

«Πού και πού», λέει μέσα από τα δόντια της η κοπέλα.

«Από την αρχή σου έδειξε μεγάλη αδυναμία», εξακολουθεί η μητέρα της καθώς περνάει τα χέρια της στα μανίκια ενός πολύχρωμου παλτού. «Στοιχηματίζω πως περισσότερο μιλάει μ' εσένα παρά με τον γιο του».

Η Μιλού νιώθει την ανάγκη να υπερασπιστεί τον απόντα άντρα. «Του μιλάει όσο του μιλάει κι εκείνος», τονίζει φουρκισμένη.

Η Σύλβια δείχνει να βρίσκει το ύφος της πολύ διασκεδαστικό. «Αχ, το χρυσό μου! Του έχεις κι εσύ αδυναμία!» Της χαϊδεύει το μάγουλο και ανοίγει με ορμή την πόρτα. «Σίγουρα δε θέλεις να έρθεις; Αχ, αγάπη μου! Όλο δουλειά και δουλειά. Τι θα σε κάνω εσένα;»

Η φωνή της απομακρύνεται στο βάθος του διαδρόμου, χωρίς να περιμένει την απάντησή της. Η Μιλού περιμένει λίγο κι όταν βεβαιώνεται πως ο περισσότερος κόσμος έχει αποχωρήσει, κατευθύνεται κι εκείνη προς την έξοδο του θεάτρου.

Αν μπορούσε, θα έσκυβε το κεφάλι του και θα το χτύπαγε πάνω στο τραπέζι. Ω ναι! Αυτό ακριβώς. Θα το χτύπαγε δυνατά καμιά δεκαριά φορές μπας και νικήσει αυτό το αίσθημα εκνευρισμού που τον κάνει να μην μπορεί να σταθεί στην καρέκλα του.

Απέναντί του, μια κυρία διαβάζει στα γαλλικά το χαρτί που έχει μπροστά της. Είναι η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου από την Ελλάδα. Μια στιγμή! Ο Μάριος συμβουλευέται γρήγορα τον κατάλογο των ομιλητών. Όχι πια Εμπορίου. Τώρα λέγεται Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. *Τους τίτλους ξέρουν να τους αλλάζουν κάθε τρεις και λίγο. Να στείλουν κανέναν της προκοπής δεν μπορούν;* Αντιλαμβάνεται ότι το πόδι του κινείται νευρικά από μόνο του και χτυπάει με ρυθμό στο ξύλο του δαπέδου. Βάζει την παλάμη του πάνω του για να το σταματήσει και πίνει ένα ποτήρι νερό.

Ο μονότονος ρυθμός της παρουσίασής της έχει βυθίσει την πλειονότητα των αντιπροσώπων σε μια κατάσταση υπνηλίας. Ο Γάλλος, λίγο στα δεξιά του, του ρίχνει ένα ειρωνικό χαμόγελο. *Δεν ήσουν και πολύ καλύτερος στη δικιά σου εισήγηση, μάγκα μου,* σκέφτεται ο Μάριος αλλά εξακολουθεί να δείχνει ατάραχος. Η Αυστριακιά κάνει πίσω την καρέκλα της και σταυρώνει τα πόδια της αφήνοντας να σηκωθεί λίγο η φούστα του καλοραμμένου ταγέρ της. Ο Μάριος δεν κουνάει βλέφαρο αλλά σημειώνει νοερά την πιθανότητα να βγει κάτι από την τύπισσα. *Ίσως αργότερα, μετά την απογευματινή σύσκεψη.* Η Λιθουανή κι ο Σλοβένος κρατάνε φανατικά σημειώσεις με το ύφος του νεοφώτιστου που μόλις μπήκε στην παρέα και δεν έχει προλάβει ακόμη να ξεχωρίσει τι είναι σημαντικό και τι όχι.

Η γενική ραστώνη διακόπτεται όταν η νεότερη υπάλληλος που συμπληρώνει την ελληνική αποστολή σκύβει προς το μέρος της προϊσταμένης της και διακόπτει την ανάγνωσή της. «Κυρία Σουρμελή», λέει χαμηλόφωνα. «Αυτός ο δείκτης που αναφέρετε είναι ο περσινός. Ο φετινός έφτασε στα...»

Η Σουρμελή της ρίχνει ένα τόσο άγριο βλέμμα, που την κάνει να μαζευτεί πίσω στο κάθισμά της. Έπειτα από μια βιαστική, αγ-

χωμένη ματιά προς το μέρος του Μάριου, ο οποίος προσποιείται ότι δεν άκουσε τίποτα, συνεχίζει ακάθεκτη τον υπνωτισμό των ακροατών της.

Ο Μάριος παρατηρεί την κοπέλα, που φαίνεται φανερά μετανωμένη για την παρέμβασή της. Την έκοψε από την πρώτη στιγμή που μπήκαν μέσα. Από το είδος των «φιλότιμων». Πρωτάρια στα ταξίδια στις Βρυξέλλες, έχει κουβαλήσει τρεις χοντρούς φακέλους και φαίνεται πολύ πιο ενήμερη από την ανώτερή της στην ιεραρχία.

Έχει χάσει πια τον λογαριασμό πόσες ελληνικές αποστολές έχει συναντήσει τα δεκατρία χρόνια που δουλεύει στην Κομισιόν. Πάντοτε κρατούσε τις απαραίτητες αποστάσεις καθώς, για να κάνεις καριέρα στις Βρυξέλλες, καλό είναι να μη δείχνεις πολύ θερμά αισθήματα για τον τόπο καταγωγής σου. Ιδιαίτερα αν πρόκειται για μια δύσκολη χώρα του νότου με διαρκή προβλήματα. Στην αρχή προσπαθούσε να έρθει σε επαφή με κάποιους απ' όσους ταξίδευαν συχνά στην ευρωπαϊκή πρωτεύουσα, να τους μάθει δυο τρία κόλπα επιβίωσης στα ασταμάτητα διαπραγματευτικά παιχνίδια στις αίθουσες και στους διαδρόμους αυτού του κτιρίου, μέσα στο οποίο χτυπάει η καρδιά της ευρωπαϊκής πολιτικής.

Είδε δεκαμελείς και εικοσαμελείς αντιπροσωπείες εκεί που θα αρκούσαν δυο άνθρωποι. Είδε υπουργούς κι άλλους μεγαλοσχήμονες να συνοδεύονται από γυναίκες, παιδιά, μέχρι και πεθερές. Είδε πρόχειρες παρουσιάσεις. Είδε την απόλυτη αδιαφορία των υπηρεσιακών αλλά και των πολιτικών όταν η Ελλάδα μονίμως έπιανε την τελευταία ή την προτελευταία θέση στις κατάξεις όλων των ειδών. «Αχ, κύριε Ορφανούδη! Η γραφειοκρατία μάς έχει καταστρέψει». Με αναστεναγμό και σαν δικαιολογία που τα καλύπτει όλα. Λες και δε βρίσκονταν κι αυτοί σ' ένα πόστο, ένα μετερίζι που θα μπορούσε ν' αλλάξει τα πράγματα. «Α όχι! Δεν είναι τόσο απλό. Εμείς προσπαθούμε. Έχουμε κάνει αυτό κι αυτό. Δεν ξέρετε όμως πόσα εμπόδια συναντάμε. Οι άλλοι...»

Πάντα οι άλλοι. Ο υπουργός, ο πρωθυπουργός, το άλλο Υπουργείο, η άλλη Διεύθυνση που ο διευθυντής της μας ανταγωνίζεται.

Βαρέθηκε ο Μάριος, σήκωσε τα χέρια ψηλά κι έπαψε να προσπαθεί να βρει άκρη ποιος φταίει και ποιος δε φταίει. Τους παρακολουθεί να έρχονται και να φεύγουν, τους δίνει οδηγίες πώς να πάνε στη λεωφόρο Λουίζ που έχει τα καλύτερα μαγαζιά της πόλης με όλες τις μεγάλες φίρμες και τους αποφεύγει όσο μπορεί. Ιδίως τώρα που έγινε επικεφαλής της Διεύθυνσης Μεταφορών, Ταχυδρομείων και άλλων Υπηρεσιών. Στα σαράντα ένα του είναι από τους πιο νέους επικεφαλής Διεύθυνσης κι αυτό θεωρείται μεγάλη επιτυχία για τα βρυξελλιώτικα δεδομένα. Οι αποστάσεις από τη χώρα καταγωγής πρέπει να μεγαλώνουν. Ιδίως αν είναι κοινό μυστικό τους τελευταίους μήνες ότι αυτή βρίσκεται στα πρόθυρα μιας πρωτόγνωρης για τα ευρωπαϊκά δεδομένα κρίσης χρέους και θεωρείται το μαύρο πρόβατο της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Η κοπελίτσα δίπλα στη Σουρμελή δεν έχει ξεαγχωθεί πλήρως. Κάθε τρία λεπτά βγάζει και καθαρίζει τα γυαλιά της. Κρίμα! Μεγάλο κρίμα. Μάλλον δε θα την ξαναστείλουν σε αποστολή. Έχουν σφίξει τα πράγματα και γίνεται χαμός ποιος θα εξασφαλίσει τα ταξίδια. Ή, αν την ξαναστείλουν, θα έχει αλλάξει. «Τι τα θέλεις, Μάριέ μου», του είχε πει πριν από περίπου δέκα χρόνια ένας διευθυντής από το τότε Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, από τους λίγους πολύ καλούς στη δουλειά του που περάσανε. «Αυτό το πράγμα δε σώζεται με τίποτα. Θέλει ξήλωμα και φτιάξιμο από την αρχή. Έλα όμως που με τόσα που έχουν δει τα μάτια μου, δεν έχω καμία εμπιστοσύνη στον ράφτη που θα μας πιάσει στα χέρια του. Εμένα που με βλέπεις, ίσαμε είκοσι υπουργούς είδα να έρχονται και να φεύγουν. Ξέρω τι σου λέω. Φαύλος κύκλος!»

Ωραίος τύπος ο Μπαρούχος. Όταν τον έστειλαν Βρυξέλλες, έβγαιναν μαζί κανένα βραδάκι για φαγητό. Από τότε που συνταξιοδοτήθηκε, ο Μάριος δεν το επανέλαβε με κανέναν από ελληνική αντιπροσωπεία.

Η παρουσίαση της ελληνικής πλευράς τελειώνει. Μετά το μεσημεριανό διάλειμμα σειρά έχουν οι Πορτογάλοι. Ο Μάριος λέει δυο λόγια για το κλείσιμο, κάθεται λίγο σ' ένα πηγαδάκι με τον Σουηδό και τον Άγγλο που κάτι τον ρωτάνε, και μετά βγαίνει βια-

στικός. Μισή ώρα έχει στη διάθεσή του. Προλαβαίνει να πάρει μια σαλάτα μ' έναν δυνατό εσπρέσο να στασιάσει.

Στο κεντρικό κτίριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δουλεύει ένα πελώριο ανθρώπινο μελίσσι. Το μεσημέρι όλοι αυτοί ξεχύνονται κατά κύματα στα γύρω καφέ. Λες και το τεράστιο οικοδόμημα τους ξερονάει και μετά τους καταπίνει ξανά. Ο Μάριος, σε στιγμές φιλοσοφημένης αυτοκριτικής, σκέφτεται πως τα μεγέθη της Κομισιόν είναι από μόνα τους ασκήσεις ταπεινότητας. Τα ακριβοπληρωμένα στελέχη που κοκορεύονται με τους τίτλους τους δεξιά κι αριστερά στριμώχνονται σε γραφειάκια μεγέθους ντουλάπας, μ' ένα μεγάλο παράθυρο δίπλα στον υπολογιστή τους να προσπαθεί να αιχμαλωτίσει τον βελγικό ήλιο τις ελάχιστες μέρες που τους κάνει την τιμή να εμφανιστεί. «Ασκήσεις ταπεινότητας;» τον δουλεύει η κουμπάρα του, η Μάρθα. «Με τις αποδοχές σας; Με το πρεσιτζ σας; Ή καλύτερα με το τουπέ σας; Άσε μας, βρε Μάριε!»

Θέλοντας ν' αποφύγει τυχόν γνωστούς όσο πίνει τον καφέ του, στρίβει σ' ένα κάθετο στενό και χώνεται σ' ένα μικρό μαγαζάκι με bio σούπες, bio σάντουιτς, bio χυμούς, όλα bio. Η νέα μόδα στην πλούσια πόλη. Υγιεινή ζωή σε συνδυασμό με μεγάλες καριέρες. Δίνει την παραγγελία του και βολεύεται σ' ένα ψηλό σκαμπό πίσω από την τζαμαρία. Παρακολουθεί αφηρημένα την κίνηση του δρόμου, προσπαθώντας ν' αδειάσει το μυαλό του. Ένα χτύπημα στο τζάμι τον κάνει να αναπηδήσει. Η Στεφανί τού χαμογελάει κάτω από τον μάλλινο σκούφο της. Πετάγεται έξω και σταματάει κατάπληκτος όταν ένα παιδικό καρτσάκι τού κόβει τον δρόμο, ακριβώς μπροστά της. Η καρδιά του σφίγγεται και το χαμόγελο παγώνει στο πρόσωπό του προτού καταφέρει να τιθασεύσει την έκφρασή του και να την πλησιάσει.

«E bien! J'avais pas réalisé que ça faisait si longtemps qu'on s'était pas vu».*

Η Στεφανί είναι κι αυτή κάπως αμήχανη αλλά προσπαθεί να

---

* «E λοιπόν! Δεν είχα συνειδητοποιήσει πως πάει τόσοσ καιρός που έχουμε να ιδωθούμε».

χαμογελάσει. «Δυο χρόνια, Μαριούς», του απαντάει κι αυτή στα γαλλικά. «Ξέρεις πόσα πράγματα αλλάζουν σε δυο χρόνια;»

«Το βλέπω». Το αγοράκι, έτσι τουλάχιστον συμπεραίνει από τη γαλάζια χειμωνιάτικη φόρμα εξόδου, κοιμάται ήρεμα στο καρότσι. Ο Μάριος σκύβει από πάνω του και το σφίξιμο μέσα του γίνεται εντονότερο. «Πώς τον λένε;»

«Ζιλ».

«Πόσο είναι;»

«Τριών μηνών».

«Γύρισες στις Βρυξέλλες;»

«Όχι. Για κάτι δουλειές ήρθα. Εξακολουθούμε να μένουμε στο Ναμίρ».

Δεν ξέρει τι άλλο να της πει.

Κι εκείνη όμως φαίνεται να έχει μετανιώσει για την ιδέα της να του χτυπήσει το τζάμι. Δοκιμάζει μια ερώτηση ακόμα. «Η δουλειά; Καλά;»

«Μια χαρά».

Τραβάει το γάντι της με νευρικήτητα. Η ατμόσφαιρα βαραίνει ακόμα περισσότερο. Γίνεται σχεδόν δυσάρεστη. Η Στεφανί επιχειρεί μια γκριμάτσα που προσπαθεί να περάσει για χαμόγελο. «Πρέπει να φεύγω, Μαριούς. Έχω να προλάβω το τρένο σε μισή ώρα. Χάρηκα που σε ξαναείδα».

«Κι εγώ το ίδιο, Στεφανί. Να σου ζηήσει ο μικρός».

Είναι φανερό πως κανένας δεν εννοεί αυτό που λέει. Τη βλέπει ν' απομακρύνεται σπρώχνοντας το καρότσι ενώ ένα άλλο χτύπημα στο τζάμι, από τον υπάλληλο του σαντουιτσαδικού αυτή τη φορά, τον ειδοποιεί ότι ο καφές του τον περιμένει πάνω στον πάγκο.

Ξάφνου νιώθει σαν όλη η μουντάδα του βροχερού μεσημεριού να έχει πέσει πάνω του. Η Στεφανί ύστερα από τόσον καιρό, το μωρό της. Κι όμως! Αυτός ήταν που πήρε την πρωτοβουλία για το διαζύγιό τους. Κι έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε.

Την είχε γνωρίσει τον τρίτο χρόνο που δούλευε στις Βρυξέλλες. Αυτός μόλις είχε ολοκληρώσει τον διαγωνισμό κι είχε γίνει μόνιμος υπάλληλος της Κομισιόν. Εκείνη, με σπουδές φιλολογίας αλλά θέ-

λοντας να δοκιμάσει διάφορα πράγματα, έκανε ένα εξαμηνιαίο stage στη Διεύθυνσή του. Ξεκίνησαν στο χαλαρό και δέσανε. Η Στεφανί, μεγαλωμένη σε μια πολυμελή ρωμαιοκαθολική οικογένεια της βελγικής επαρχίας, προσδοκούσε κάτι παραπάνω χωρίς να το απαιτεί. Ο Μάριος, μεθυσμένος από τα νιάτα του, τον πολύ καλό μισθό του και τις ατέλειωτες ευκαιρίες για διασκέδαση σε μια πόλη όπου το χρήμα έρεε, έκανε πως δεν καταλάβαινε. Η πρόταση γάμου, πάνω που έκλειναν χρόνο στη σχέση τους, της ήρθε κατακέφαλα. Το ίδιο κι εκείνου, όταν η παρόρμησή του πέρασε και συνειδητοποίησε τι είχε κάνει.

Ήταν η εποχή που ο πατέρας του, σ' ένα από τα σπάνια ταξίδια του Μάριου στην Αθήνα, του ανακοίνωσε ότι σκόπευε να παντρευτεί για τρίτη φορά. «Τρίτη και φαρμακερή», όπως συνηθίζει ν' αστειεύεται πικρά ο γιος του. Μετά τη μητέρα του και τις κοσμικές της, μετά τη Σύλβια και τις καλλιτεχνικές ιδιοτροπίες της, ο Χριστόφορος Ορφανούδης, πάντοτε σε αναζήτηση νέων συγκινήσεων, παρουσίασε τη Μιλένα, μοντέλο από τη Ρουμανία, με τρία χρόνια καριέρας στις ελληνικές πασαρέλες και τριάντα έξι ηλικιακή διαφορά από τον υποψήφιο σύζυγό της.

Το παρότατο μιας τέτοιας ένωσης έκανε τον γιο του έξαλλο. Καβγάδισε άγρια με τον πατέρα του, ειπώθηκαν λόγια βαριά, στόλισε κι εκείνον και τη Μιλένα με τις χειρότερες εκφράσεις, από τις οποίες «πορνόγερος» και «τσουλάκι» ήταν μόνο ένα ελαφρύ δείγμα. Ο Χριστόφορος δεν υποχώρησε κι ο Μάριος, βράζοντας από έναν ανίσχυρο θυμό, πήρε το αεροπλάνο, γύρισε στις Βρυξέλλες κι έκανε πρόταση γάμου στη Στεφανί.

Μόνο το πείσμα του και η αίσθηση πως αυτή του η κίνηση δυσαρεστούσε τον πατέρα του τον έκαναν να προχωρήσει τα γαμήλια σχέδιά του. Σε μια απλή τελετή στην εκκλησία του Κλερμόνσιρ-Μπερβίν, το χωριό της Στεφανί, ο Μάριος αφέθηκε να παραστήσει τον γαμπρό, ανάμεσα στην ενθουσιασμένη και πολυπληθή οικογένεια της κοπέλας. Ο πατέρας του ούτε προσεκλήθη ούτε εξέφρασε κάποια επιθυμία να έρθει. Η δική του πλευρά εκπροσωπήθηκε από τη μητέρα του και τον πατριό του, που ευγενικοί

αλλά συγκρατημένοι έκαναν το ταξίδι από τη Νέα Υόρκη χωρίς να εκφράσουν ούτε ενθουσιασμό ούτε δυσαρέσκεια, από τον καλύτερό του φίλο, τον Δημήτρη, που έκπληκτος αλλά προσεκτικός να μην κάνει το παραμικρό σχόλιο στάθηκε δίπλα του ως κουμπάρος, και από τη θεία του, την αδελφή του Χριστόφορου, που τόλμησε να αφηγήσει τη δυσαρέσκειά του και να κάνει το ταξίδι.

Τα προβλήματα φάνηκαν από τον πρώτο μήνα. Ο Μάριος τριγύριζε στο διαμέρισμα αναμασώντας την καθόλου ξεθυμασμένη οργή του για τον πατέρα του, ήδη σύζυγο της Μιλένας Ροτάρου, τις εντάσεις στη δουλειά και την αδυναμία του να συνηθίσει τους ρυθμούς αλλά και τους περιορισμούς της συζυγικής ζωής.

Η Στεφανί κατέβαλε φιλότιμες προσπάθειες να δείξει κατανόηση. Πέρασε άπειρες ώρες ακούγοντας παράπονα και σκληρούς χαρακτηρισμούς για έναν πεθερό που ούτε καν είχε συναντήσει, περιγραφές μιας ατέλειωτης σειράς από ίντριγκες σε μια δουλειά που η ίδια είχε συνειδητοποιήσει ότι δεν της ταίριαζε και την είχε ήδη εγκαταλείψει για να διοριστεί σ' ένα σχολείο, και ακολουθώντας τον σε νυχτερινές εξόδους που την κούραζαν με ανθρώπους που την έκαναν να βαριέται.

Όταν του ζήτησε ν' αρχίσουν να προσπαθούν για παιδιά κι είδε τα μάτια του να γουρλώνουν από τρόμο, αναγκάστηκε να παραδεχτεί πως ο γάμος της είχε αποτύχει. Η καθολική ανατροφή της την εμπόδισε να του κάνει μια ανοιχτή κουβέντα κι έτσι έσυραν θλιμμένα τους τελευταίους έξι μήνες της σχέσης τους μέχρι που ο Μάριος, θέλοντας να δώσει ένα τέλος σ' αυτή τη θηλιά που σφιγγόταν γύρω από τον λαιμό τους, της ζήτησε διαζύγιο. Η Στεφανί έπνιξε την απελπισία της για τον προδομένο της έρωτα και τον ναυαγισμένο της γάμο παίρνοντας μετάθεση σ' ένα σχολείο κοντά στην οικογένειά της κι ο Μάριος έπνιξε τις τύψεις του για το κακό που προκάλεσε σε μια καλότατη κοπέλα και την αίσθηση της ματαιότητας μιας βιαστικής κίνησης σε πολλή δουλειά, πολλά ταξίδια και πολλές γυναίκες.

Ο χρόνος ανέλαβε να λειάνει τις πικρίες και τις ενοχές. Τρία χρόνια μετά το διαζύγιο, συναντήθηκαν τυχαία στον δρόμο και

κατάφεραν ν' ανταλλάξουν δυο πολιτισμένες κουβέντες. Κάποια στιγμή ο Μάριος έμαθε πως η Στεφανί είχε βρει έναν κτηνίατρο στη μικρή πόλη όπου ζούσε, ετοιμάζονταν να παντρευτούν και φαινόταν ευτυχισμένη. Του το επιβεβαίωσε κι η ίδια λίγους μήνες μετά, σε μια άλλη τυχαία συνάντησή τους. Και τώρα... το μωρό.

Μασουλώντας μηχανικά τη σαλάτα του, ο Μάριος προσπαθεί να ξεκαθαρίσει τι είναι αυτό που τον πείραξε τόσο στη σημερινή συνάντηση. Να είναι η πρώτη φορά που νιώθει πως η Στεφανί, η παρατημένη Στεφανί, έχει το πάνω χέρι; Επειδή έκανε ένα μωρό; Σιγά το πράγμα! Πόσο δύσκολο είναι αυτό; Όποια στιγμή το αποφασίσει, μπορεί κι αυτός. «Ηλικιακό φάσμα υποψηφίων, από είκοσι δύο έως σαράντα, ευρυτάτη γκάμα επιλογών», κορόιδευε πέρσι που έγινε σχετική συζήτηση στο σπίτι του Δημήτρη και της γυναίκας του, της Μάρθας, για να εισπράξει δυο μεγαλοπρεπέστατες μούντζες από το ζευγάρι.

Πίνει βιαστικά την τελευταία γουλιά από τον εσπρέσο και ξαφνικά η σκέψη διαπερνά το μυαλό του σαν λάμψη. Η Στεφανί δεν έκανε απλώς ένα μωρό· δημιούργησε μια οικογένεια. Έχει το ταλέντο, την αγάπη, την υπομονή, την ενέργεια που χρειάζεται κάτι τέτοιο. Πράγματα που αυτός δε διαθέτει. Κληρονόμησε, ως προς αυτό, τα ελαττωματικά γονίδια των γονιών του.

Συγγενείς έχει, όχι οικογένεια. Τον πατέρα του, τρεις φορές παντρεμένο, τρεις φορές χωρισμένο. Τη μητέρα του, χωρισμένη και ξαναπαντρεμένη σε άλλη ήπειρο. Τον Αμερικανό πατριό του, τον Χανκ, μια σοβαρή κι αδιόρατα φιλική φιγούρα, χωρίς πολλά πάρε δώσε μαζί του. Α! Έχει και τρεις αδελφές – θετές αδελφές. Την Πाम και την Τρίσα, κόρες του Χανκ από τον πρώτο του γάμο, και τη Μιλού, κόρη της Σύλβιας, της δεύτερης γυναίκας του πατέρα του.

Τρία κορίτσια με τα οποία δεν τον συνδέει τίποτα – ούτε το αίμα, ούτε κοινές αναμνήσεις, ούτε συμβίωση στο ίδιο σπίτι, ούτε καβγάδες, ούτε συμμαχίες, τίποτα.

Πάνω κάτω την ίδια ηλικία έχουν οι κατά συνθήκη αδελφές του. Η Μιλού εμφανίστηκε στο προσκήνιο μετά τον γάμο των γονιών τους, όταν αυτή ήταν μαθήτριά του δημοτικού κι αυτός πρωτοετής

φοιτητής στη Νέα Υόρκη. Η παραμονή του στην αμερικανική μεγαλούπολη όπου ήταν ήδη εγκατεστημένη η μητέρα του τον οδήγησε αναγκαστικά σε μεγαλύτερο συγχρωτισμό με την καινούργια της οικογένεια. Ο γάμος της με τον Χανκ Πάτερσον, μεγαλογιατρό της πόλης, χήρο με δυο κοριτσάκια, είχε προηγηθεί κατά τρία χρόνια αλλά ο Μάριος, έχοντας παραμείνει στην Ελλάδα με τον πατέρα του, ο οποίος είχε αρνηθεί πεισματικά να παραχωρήσει το κομμάτι του στην κηδεμονία και να συναινέσει στην εγκατάσταση του γιου του σε άλλη ήπειρο, έβλεπε τη μητέρα του μόνο στις διακοπές και πάντοτε για περιορισμένα χρονικά διαστήματα.

Δεν κατάφερε ποτέ να ξεχωρίσει στον νου του τα τρία κορίτσια. Ίδιο πράγμα τού φαίνονταν, ίδια κοψιά, ίδια ενόχληση. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεών του κυκλοφορούσαν μέσα στο σπίτι, της Αθήνας ή της Νέας Υόρκης, ήρεμα και διακριτικά σαν καλοαναθρεμμένα γατάκια. Η παρουσία του μάλλον τις τρώμαζε κι έσπευδαν, στα οικογενειακά τραπέζια και στις άλλες αναγκαστικές συνυπάρξεις, να αναζητήσουν την προστασία των γονιών τους. Πολύ καιρό μετά, ο Μάριος κατάλαβε ότι αυτό ακριβώς τον δυσάρεστουσε υποσυνείδητα. Η Μιλού είχε στενή σχέση με τον πατέρα του, ο οποίος της έδειχνε με κάθε τρόπο την αδυναμία του, και η μητέρα του φερόταν στην Παμ και την Τρίσα με την τρυφερότητα και την αυστηρότητα που κάποιος περιμένει από μια πραγματική μητέρα. Κι ο Μάριος, το παιδί ενός διαζυγίου λίγο προτού μπει στην εφηβεία του και μάρτυρας πολλών καβγάδων τα προηγούμενα χρόνια, ζήλευε και βιαζόταν να φύγει από αυτά τα σπίτια, να γυρίσει στη δική του ζωή, στο πανεπιστήμιο ή, αργότερα, στη δουλειά του, εκεί που αυτός και μόνο αυτός όριζε τη μοίρα του.

Η Μιλού εξαφανίστηκε από το προσκήνιο οκτώ χρόνια μετά την εμφάνισή της, όταν η εκρηκτική Σύλβια βαρέθηκε τον ρόλο της συζύγου μεγαλοδικηγόρου των Αθηνών, βαρέθηκε και τον ζηλότυπο κλοιό του Χριστόφορου για το ποιες ήταν οι παρέες της και πόσες οικειότητες δεχόταν από τους συμπρωταγωνιστές της, και εγκατέλειψε το αριστοκρατικό διαμέρισμα της Πατριάρχου Ιωακείμ μαζί με την κόρη της. Παρέμεινε όμως στην καρδιά του πατέρα του,

που πάλεψε με νύχια και με δόντια για να μη χάσει την επαφή με την πρώην προγονή του. Ο Χριστόφορος δεν παρέλειπε, τις ελάχιστες φορές που συναντούσε τον γιο του, να του μιλάει με θαυμασμό για τις προόδους της, την εξυπνάδα της, τον υπέροχο χαρακτήρα της. Το διαζύγιο από τη μητέρα της δεν είχε αλλάξει τα πατριικά του αισθήματα απέναντι στη μικρή. Στο πρόσωπό της είχε βρει μια κόρη, η οποία επιπλέον του έκανε το χατίρι που του είχε αρνηθεί ο γιος του: ν' ακολουθήσει τ' αγνάρια του σπουδάζοντας στη Νομική.

Η Παμ με την Τρίσα ξεθώριασαν ως εικόνες όταν ο Μάριος επέστρεψε στην Ευρώπη για να δουλέψει. Από φωτογραφίες που δεν παρέλειπε να του δείχνει η μητέρα του, παρακολούθησε τις μικρές μαθήτριες να γίνονται έφηβες, να φεύγουν για σπουδές και δουλειά σε άλλες πολιτείες, ενώ το περσινό καλοκαίρι ταξίδεψε μέχρι το Βερμόντ για να παρευρεθεί στον γάμο της Παμ μ' έναν συνάδελφό της, προγραμματιστή πληροφορικής. Ήταν μια πολύ ευχάριστη έκπληξη γι' αυτόν να ανακαλύψει ξαφνικά δυο κεφάλιες κοπέλες, όμορφες με τον ανέμελο και αθλητικό τρόπο που χαρακτηρίζει τα αμερικανικά νιάτα. Ενθουσιασμένες κι εκείνες με την επανεμφάνιση του «stepbrother» στη ζωή τους, αντάλλαξαν ηλεκτρονικές διευθύνσεις, τον προσέθεσαν στη λίστα των επαφών τους στα διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα περασμένα Χριστούγεννα η Τρίσα, σε ταξίδι στο Παρίσι μαζί με τον φίλο της, λοξοδρόμησε μέχρι τις Βρυξέλλες και οι τρεις τους πέρασαν μια όμορφη μέρα τουριστικής περιήγησης.

Συγγενείς λοιπόν, άλλοι πιο συμπαθείς, άλλοι λιγότερο. Οικογένεια όμως όχι.

Προσπαθώντας να καταπνίξει το αίσθημα πικρίας που απειλεί να κάνει την ήδη δύσκολη μέρα ανυπόφορη, ο Μάριος σηκώνει τον γιακά του παλτού του και μεγαλώνει τον διασκελισμό του για να φτάσει στην αίθουσα της συνάντησης προτού περάσει η καθορισμένη ώρα έναρξης.

Η Μιλού γνέφει χαρούμενα στον Χριστόφορο που της νεύει από ένα τραπέζι στο βάθος του εστιατορίου *Launderette*. Χαιρετά

το γκαρσόνι με το όνομά του –τόσες φορές που τρώνε εδώ, έχουν αναπτύξει οικειότητα με τους ιδιοκτήτες και το προσωπικό– και πλησιάζει τον ηλικιωμένο άντρα.

Του σκάει ένα μεγάλο φιλί στο μάγουλο και κάθετα απέναντί του. «Άρghσα; Συγγνώμη για το στήσιμο αλλά είχα να παραδώσω κάτι που μου ζήτησαν τελευταία στιγμή και καθυστέρησα».

Ο Χριστόφορος κουνάει με επιείκεια το κεφάλι του. «Αχ, να μ' άκουγες μια φορά. Μόνο μία. Τι κάνεις σ' αυτή τη δουλειά; Μέχρι πότε θα σπαταλιέσαι εδώ κι εκεί, Μιλού μου;»

Από τον Χριστόφορο η Μιλού έχει μάθει να δέχεται το υποκοριστικό της δίχως την παραμικρή διαμαρτυρία. Χωρίς να δώσει περισσότερη σημασία, ανοίγει τον κατάλογο. «Μ' αρέσει αυτό που κάνω, Χριστόφορε. Τι θα πάρουμε; Κοίταξες καθόλου;»

«Παράγγειλε εσύ. Εγώ δεν πεινάω και τόσο».

Αφήνει κάτω το μενού και τον περιεργάζεται. «Τι συμβαίνει; Έχεις κάτι;»

«Θα σου πω», μεταθέτει αόριστα την κουβέντα εκείνος και επαναφέρει το αρχικό θέμα. «Μιλού, με κίνδυνο να γίνω κουραστικός, σου ξαναλέω πως πρέπει να σκεφτείς σοβαρά τα επαγγελματικά σου. Άντε και να δεχτώ πως σ' αρέσει η θέση σου ως σύμβουλος στο Υπουργείο. Για πόσο; Για πόσο νομίζεις ότι μπορείς να την κρατήσεις εννοώ; Ξέρεις πολύ καλά ότι στη χώρα μας οι υπουργοί αλλάζουν πιο γρήγορα κι από τους τροχονόμους».

«Σ' το έχω ξαναπεί, Χριστόφορε. Αν με διώξουν, θα γυρίσω σ' αυτά που έκανα».

«Να ταξιδεύεις σ' όλες τις απίθανες περιοχές της Ασίας και της Αφρικής σαν τσιγγάνα; Τη στιγμή που μπορώ να...»

Τον κόβει ανυπόμονα. «Πάλι τα ίδια; Δε μ' ενδιαφέρει η δικηγορία, Χριστόφορε. Η δικηγορία του γραφείου σου λιγότερο απ' όλες τις μορφές της».

«Γιατί;» την πειράζει. «Επειδή οι πελάτες πληρώνουν; Το να αμείβεσαι για τη δουλειά σου έρχεται σ' αντίθεση με τα πιστεύω σου;»

Αρχίζει κι ενοχλείται. «Μη μου χαλάς τη χαρά μου που σε βλέ-

πω. Το περίμενα πώς και τι. Και τώρα με κάνεις να σκέφτομαι να σηκωθώ να φύγω».

Εκείνος απλώνει το χέρι του με τρόμο για να σταματήσει την κίνησή της. «Συγγνώμη, Μιλού. Το ξέρω πως γίνομαι φορτικός. Έλα, ας παραγγείλουμε».

Ενώ τρώνε, η κοπέλα τού διηγείται με παραστατικότητα διάφορες σκηνές της εργασιακής μέρας της. Ο Χριστόφορος προσπαθεί να συμμετάσχει αλλά φαίνεται καθαρά πως ο νους του είναι αλλού. Το πιάτο μπροστά του μένει σχεδόν ανέγγιχτο.

Στο τέλος η Μιλού διακόπτει τον μονόλογό της. «Κάτι έχεις εσύ. Κάτι σοβαρό. Θα μου πεις τι είναι;»

Ένα κομμάτι ψωμί γίνεται μπαλάκι στο χέρι του και ζυμώνεται ξανά και ξανά· ο άντρας απέναντί της δείχνει να μη βρίσκει τα λόγια να ξεκινήσει. Βγάζει έναν αναστεναγμό. «Αχ, Μιλού μου! Να ήξερες πόση χαρά θα μου έδινε να σε είχα δίπλα μου στο γραφείο. Ιδίως τώρα».

Η ανησυχία της μεγαλώνει. «Γιατί ιδίως τώρα;»

Ο Χριστόφορος στυλώνει το βλέμμα του κάπου στον τοίχο. Δεν απαντά κατευθείαν στην ερώτησή της. «Εδώ και χρόνια φροντίζω αυτή τη δουλειά με την ελπίδα πως κάποια στιγμή θα περάσει στα δικά σου χέρια. Υπήρξε εποχή που νόμιζα πως εσύ κι ο Γιώργος θα ήσασταν οι διάδοχοί μου».

Ένα βάρος πλακώνει την καρδιά της. Γιατί να φέρνει ξανά και ξανά στις κουβέντες τους το όνομά του ο Χριστόφορος; Δεν καταλαβαίνει πόσο την πειράζει; Πόσο της στοιχίζει;

«Ξέρεις τι χαρά θα ήταν να δουλεύεις δίπλα μου;» εξασκουθεί εκείνος. «Ιδίως τώρα».

Λίγο θυμωμένα, ανεβάζει τον τόνο της φωνής της. «Θα μου πεις επιτέλους τι σημασία έχει το τώρα;»

Ξαφνικά το στόμα του αρχίζει να τρέμει· δείχνει έτοιμος ν' αναλυθεί σε λυγμούς. Η κοπέλα μένει άφωνη από την έκπληξή της. Ο Χριστόφορος να κοντεύει να κλάψει; Σκύβει το κεφάλι του και μιλάει τόσο χαμηλόφωνα, που η Μιλού τεντώνει τα αυτιά της για να τον ακούσει. «Έχω καρκίνο, Μιλού».

Τινάζεται πίσω στην καρέκλα της λες και την πυροβόλησαν κατάστηθα. Το μυαλό της κάνει μερικά δευτερόλεπτα για να καταγράψει και να επεξεργαστεί την πληροφορία. «Καρκίνο;» ψελλίζει. Φέρνει το χέρι της στο κάτω χείλος και κοιτάζει μηχανικά δεξιά κι αριστερά, σαν να αναζητεί τη λύση του προβλήματος. Όταν επιστρέφει το βλέμμα της πάνω του, τον βλέπει τόσο καταπτοημένο, που μαζεύει την ψυχραιμία της και τον ρωτά αποφασιστικά: «Πού;»

«Στο πάγκρεας».

Της έρχεται λιποθυμία από την ένταση. Το δωμάτιο γυρίζει γύρω της κι αναγκάζεται να στηρίξει το μέτωπό της στο χέρι της και να κλείσει τα μάτια.

«Μιλού;»

Η φωνή του ακούγεται παρακλητική κι η κοπέλα πιέζει τον εαυτό της να συνέλθει. Φοράει ένα ψεύτικο χαμόγελο και μιλάει γρήγορα. «Θα το παλέψουμε. Θα δούμε τους καλύτερους γιατρούς. Υπάρχουν πια τόσες τεχνικές, τόσες δυνατότητες χειρουργικής παρέμβασης».

Την κοιτάζει με αγάπη και της απλώνει το χέρι.

Η Μιλού τού το σφίγγει και συνεχίζει ακόμα πιο αποφασιστικά: «Θα πάμε μαζί στους γιατρούς. Θα τα κάνουμε όλα μαζί. Δε θα σ' αφήσω λεπτό». Η ανακοίνωση φαίνεται να έχει διαλύσει τον Χριστόφορο. Η κοπέλα γεμίζει το ποτήρι του κρασί και του λέει, σαν να τον διατάζει: «Πιες». Τον αφήνει να κατεβάσει μια γουλιά κι επιχειρεί την ερώτηση που την τρομάζει. «Έχει κάνει μετάσταση;»

Το χέρι του τρέμει καθώς κρατάει το ποτήρι. «Όχι».

Το χαμόγελό της γίνεται πιο πλατύ κι αποκτά την όψη της ειλικρίνειας. «Τότε όλα θα πάνε μια χαρά. Μ' ακούς; Μια χαρά». Σηκώνεται με λίγο ασταθή βήματα. «Συγγνώμη, Χριστόφορε. Πρέπει να πάω μια στιγμή στην τουαλέτα. Επιστρέφω αμέσως».

Κατεβαίνει τη σκάλα μέχρι το υπόγειο σφιχτά γαντζωμένη από την κουπαστή, σαν να φοβάται πως θα γκρεμοτσακιστεί. Στριμώχνεται σε μια γωνία και ξεσπάει σε λυγμούς. Φέρνει τα χέρια της

μπροστά στο στόμα της για να τους πνίξει. Ένα υπόκωφο βογκητό ακούγεται μόνο, σαν γρούλισμα πληγωμένου ζώου.

Ρίχνει άφθονο νερό στο πρόσωπό της και παίρνει βαθιές ανάσες. Πώς να τη σηκώσει τέτοια είδηση; Πώς;

Καρκίνος στο πάγκρεας; Χριστέ μου! Είναι δυνατόν; Δεν είναι χαζή, δεν μπορεί να ξεγελάσει τον εαυτό της με ψεματάκια. Το είχε περάσει η μητέρα μιας φίλης της. Από τις χειρότερες μορφές. Επιθετικός, πάνω στον χρόνο οι περισσότεροι φεύγουν.

Της έρχεται ξανά λιποθυμία. Ακουμπά στον τοίχο, δίπλα στον νιπτήρα. Ποιος θα τη στηρίξει αυτήν; Πού να πάει να βγάλει από πάνω της την πέτρα που της έχουν δέσει στον λαιμό;

Ενστικτωδώς κάνει τη σκέψη, ενστικτωδώς και την κίνηση. Βγάζει το κινητό από την τσάντα της και το κοιτάει. *Όχι, όχι, μην το κάνεις. Είναι λάθος, το ξέρεις πως είναι λάθος.*

Είναι όμως τόσο τρομαγμένη. Αν δε νιώσει κάποιον δίπλα της, θα διαλυθεί.

Σαρώνει τις επαφές της μέχρι που βρίσκει το όνομα «Γιώργος». Έναν χρόνο αχρησιμοποίητο το νούμερο, από τότε που χωρίσανε, τόσες φορές σκέφτηκε να το σβήσει και δεν το έκανε. Προτού προλάβει να σταματήσει τον εαυτό της από την παρόρμηση που φέρνει ξανά στο μηδέν κάθε προσπάθεια επούλωσης τόσων μηνών, στέλνει βιαστικά ένα μήνυμα: *Πρέπει απαραίτητως να σου μιλήσω. Συμβαίνει κάτι τρομερό. Θα είσαι το βράδυ στο σπίτι;*

Περιμένει με αγωνία την απάντηση. Έρχεται, λιγόλογη όπως πάντα, χωρίς ίχνος έκπληξης. *Θα είμαι. Πάρε όποια ώρα θέλεις μετά τις οκτώ.*

Μια παράξενη ανακούφιση την πλημμυρίζει. Σαν τον ναρκομανή σε στέρηση που μόλις χτύπησε την ένεσή του. Φέρνει το χέρι της στα μαλλιά της για να τα στρώσει και ανεβαίνει τη σκάλα για να βρει τον Χριστόφορο.

Όταν ο μεγαλοδικηγόρος Χριστόφορος Ορφανούδης αρρωσταίνει βαριά, η ζωή του Μάριου και της Μιλούς έρχεται τα πάνω κάτω. Ο Μάριος, ο γιος του, –παλιός γνώριμος από το ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ–, ζει μόνιμα στις Βρυξέλλες και είναι εδώ και χρόνια αποξενωμένος από τον πατέρα του. Η Μιλού είναι η θετή του κόρη και η αρρώστια του πατριού της είναι το τελευταίο πράγμα που χρειάζεται αυτή τη στιγμή. Η δουλειά της απειλείται, ενώ η ίδια παλεύει να ξεπεράσει έναν επώδυνο χωρισμό, να διαχειριστεί τη σχέση της με την εγωκεντρική μητέρα της και να φροντίσει τον «τοξικό» πατέρα της.

Οι συνθήκες θα φέρουν αυτούς τους δύο ανθρώπους κοντά και ταυτόχρονα αντιμέτωπους με τις φοβίες τους και με πράγματα από το παρελθόν που είχαν απωθήσει για χρόνια. Η δυνατή έλξη που θα γεννηθεί ανάμεσά τους θα τους τρομάξει και θα προσπαθήσουν να τη σαμποτάρουν με όλες τους τις δυνάμεις, παράλληλα όμως θα πυροδοτήσει νέες επιθυμίες που θα διεκδικήσουν την εκπλήρωσή τους.

Για να ανακαλύψουν πως, τελικά, ίσως η προσπάθεια να καταλάβεις τον εαυτό σου είναι ο μοναδικός τρόπος να πλησιάσεις τους άλλους.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psychogios.gr • e-mail: info@psychogios.gr

ISBN978-618-01-0596-4

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 14835

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η